

Základná škola, Školská 1, 059 71 Ľubica

Smernica č. 1/2016: Prevencia a riešenie vzniku pedikulózy v ZŠ a školskom zariadení (ŠKD)

Vymedzenie pojmov

Charakteristika ochorenia

Pedikulóza je ochorenie, ktoré sa vyskytuje na celom svete, postihuje ľudí všetkých vekových skupín, najviac však v detskom veku. Poznáme voš detskú, voš šatovú a voš lonovú. Voš je malý bezkrídly hmyz. Prežíva vo vlasovej časti hlavy, obočí, brade alebo vo fúzoch.

Vši sú schopné parazitovať iba na človeku. Živia sa krvou človeka, ktorú prijímajú každé 2 – 3 hodiny. Pri bodnutí vylučujú do pokožky sekrét, ktorý spôsobuje svojmu hostiteľovi nepríjemné svrbenie. Škrabaním vznikajú ranky, ktoré sa môžu infikovať, vznikne hnisavé ochorenie kože. Samičky kladú denne 3 – 4 vajíčka /hnidy/ ku koreňom vlasov. Z vajíčok sa liahnu larvy. Vývoj vší z vajíčok k dospelému jedincovi trvá priemerne 14 – 40 dní, jeho dĺžka závisí od teploty. Živé hnidy sú žltobiele, po vytiahnutí sú priesvitné. Na vrchole hnidy je viečko, ktorým vyliahnutá voš vylezie. Dospelé samičky žijú priemerne 40 dní. Samička za svoj život nakladie 100 – 140 vajíčok.

Prenos ochorenia

Voš parazituje len na človeku a preto zdrojom nákazy je zavšivený človek. Vši sa šíria priamym kontaktom v kolektíve /škola, rodina, ŠKD/, ale aj pri hre. Šíria sa aj prostredníctvom rôznych predmetov /hrebeň, kefa, čiapka, šál, odev, uterák/. Ak sa dostanú vši na golier odevu, môžu preliezať aj na šaty druhých osôb, napr. v šatníkoch, šatniach a v spoločných skrinkách.

Diagnostika ochorenia

Je dôležitá dôkladná prehliadka vlasov, pri ktorej hľadáme vši a hnidy. Charakteristickým miestom nálezu hníd je najmä časť hlavy za ušami a zátylku. Jediným spoľahlivým dôkazom trvajúcej zavšivenosti je nález živých lezúcich vší. Všeobecným predpokladom boja proti zavšiveniu je osobná čistota a častá výmena osobnej a postelnej bielizne. V prípade výskytu je nutné včasné zahájenie dezinsekčnej akcie (zneškodnenie lezúcich vší a hníd účinnými dezinsekčnými prostriedkami).

Povinnosti školy, školského zariadenia pri prevencii

- zabezpečiť informovanosť všetkých zákonných zástupcov žiakov navštevujúcich školu, školský klub detí o prevencii výskytu vší v zariadení a ich povinnostiach,
- zodpovedať za dodržiavanie hygienických zásad v škole, vrátane osobnej hygieny,
- pravidelné prehliadky vlasov žiakov,
- prijať žiaka do kolektívu bez vší a hníd,
- v prípade výskytu vší ihneď informovať o probléme triednych učiteľov kvôli zabezpečeniu opatrení vo všetkých triedach školy.

Postup pri podozrení na výskyt prenosného parazitárneho ochorenia

- Pri akomkoľvek podozrení pedagóga na možný výskyt vši (žiak je nepozorný, nesústredený, škriabe sa) vykonať kontrolu prezrením vlasovej časti hlavy žiaka a v prípade pozitívneho nálezu túto skutočnosť oznámiť vedeniu školy a zákonnému zástupcovi žiaka. Zákonného zástupcu informovať písomne, zároveň ho informovať o postupe a aby to bolo preukázateľné, dať si to podpísať. Zároveň ho požiada, aby zabezpečil vyvarenie, prípadne vypratie posteľnej a osobnej bielizne žiaka, ako aj ostatných príslušníkov rodiny, pri vysokých teplotách a jej dôkladné vysušenie a vyžehlenie.
- Pedagóg dohliadne na to, aby vrchný odev (hlavne čiapky, šály) a ďalšie predmety, s ktorými prichádza hlava žiaka do styku, neboli uložené spoločne (v šatni, na vešiaku, a pod.) s odevmi a predmetmi ostatných žiakov, prípadne, aby ich iní žiaci nepoužívali.
- Pedagóg odporučí zákonnému zástupcovi, aby navštívil príslušného lekára kvôli potvrdeniu alebo vyvráteniu diagnózy zavšivavenia a následne v prípade potvrdenia tejto diagnózy zabezpečil podľa jeho pokynov od všivavenie.
- Škola dezinfekcii podrobí aj predmety (žienky), ktoré prichádzajú do styku s vlasovou časťou hlavy, napr. postriekaním insekticídny prostriedkom na lezúci hmyz, nechať vyvetrať, vystaviť slnečnému žiareniu a minimálne 3 – 4 dni nepoužívať. Dezinfekciu je potrebné zopakovať po 8 – 14 dňoch na zaistenie spoľahlivého účinku.
- Vedenie školy zabezpečí do 48 hodín informovanie všetkých rodičov triedy o výskyte vši písomnou informáciou a uverejnením oznamu.
- Vedenie školy požiada zákonných zástupcov o súčinnosť – priebežnú kontrolu vlasov svojich detí, vykonať domácu dezinfekciu v rovnakom čase v celom kolektíve, v ktorom bol výskyt vši zistený (aj u zdravých členov). Informácie o dezinfekčných prostriedkoch je možné získať u praktického lekára, prípadne v lekárni. Dezinfekciu vykonať opätovne po 8 – 14 dňoch na zaistenie spoľahlivého účinku.
- Pedagóg následne vykonáva preventívne opatrenia, a to priebežným sledovaním charakteristických prejavov možného výskytu vši u ďalších žiakov. V rámci ranného filtra žiakom vhodným spôsobom prezrie aj vlasovú časť hlavy, minimálne dvakrát do týždňa.
- **Opätovný nástup žiaka do školy je možný iba po predložení potvrdenia od lekára, že žiak je spôsobilý pre opätovný návrat do kolektívu. Škola je povinná toto potvrdenie vyžadovať od zákonných zástupcov.**
- **Rodič má povinnosť starať sa o dieťa, vrátane umožnenia poskytnúť mu zdravotnú starostlivosť. Ak rodič odmietne liečenie dieťaťa, možno túto skutočnosť považovať za nedodržanie povinnosti starostlivosti o dieťa a tým dochádza k porušeniu základných práv dieťaťa. Riešenie tejto situácie je v kompetencii ÚPSVaR, oddelenia sociálnych vecí.**

Škola okrem vyššie uvedených povinností

- Zabezpečí spoluprácu s rodičmi a ich informovanosť v spolupráci s oddelením všeobecnej správy a sociálnych vecí Obecného úradu v Ľubici, konkrétne s terénnymi sociálnymi pracovníkmi.
- Zabezpečí spoluprácu s pediatričkou.
- Prezeranie hlavy zabezpečí triedny učiteľ, nápomocní sú Mgr. Matúš Uriga a Mgr. Erik Kromka.

- Dezinfekcia a dezinfekcia školy 2-krát ročne, v prípade potreby aj viac.
- V prípade slabej spolupráce alebo nespôlupráce rodičov so školou, škola túto skutočnosť nahlási ÚPSVaR v Kežmarku, odd. SPO a kurately ako zanedbávanie povinnej starostlivosti o dieťa.

Platná legislatíva v tejto oblasti

- Zákon NR SR č. 155/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona NR SR č. 140/2008 Z. z., ktorý v § 51 ustanovuje povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam. Podľa § 12 ods. 2 písm. e citovaného zákona medzi takéto opatrenia patrí aj dezinfekcia a regulácia živočíšnych škodcov. Regulácia živočíšnych škodcov, t. j. dezinfekcia a deratizácia sú preventívne opatrenia vykonávané na zamedzenie vzniku a šírenia prenosných ochorení. Pri vzniku a šírení prenosných ochorení sa vykonávajú opatrenia priamo v ohnisku nákazy. Takým škodcom je pre človeka aj voš detská, na ktorej reguláciu sa vykonáva dezinfekcia.
- Vyhláška MZ SR č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia deti a mládež, § 10 náležitosti pracovného poriadku.
- Vyhláška MZ SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných chorôb.

Ľubica 08. 02. 2016

PaedDr. Anna Fedorová
riaditeľka školy

Smernica sa:

- zverejní na webovej stránke školy
- umiestni sa na vývesnej tabuli v zborovni školy
- doručí zriaďovateľovi školy – obec Ľubica
- doručí terénnym sociálnym pracovníkom OcÚ Ľubica
- doručí lekárkke MUDr. Márii Kuchtovej